

Okupacja Trypolisu: Zbiegowie z Trypolisu na Maltę.

Armia półksiężycy.

Armia turecka cieszy się oddawna ustaloną sławą, nie tylko pod względem bitności żołnierza, zaprawionego w ciągłych walkach, ale również i pod względem wzorowej organizacji. Już od r. 1843 została ona zorganizowana na sposób europejski, ale największe znaczenie dla zbrojnych sił Turcji miały reformy rozpoczęte w r. 1886 przez pułkownika niemieckiego von der Goltza, który dotychczas pozostaje w służbie tureckiej wraz z innymi 14 oficerami armii niemieckiej.

Do niedawna służba wojskowa była obowiązkową

tylko dla Mahometan. Chrześcijanie byli od niej wolni. Dopiero w r. 1909, gdy u steru rządów stanęli Młodzi Turcy, rozciągnęli powinność wojskową i na niemahometan. Obecnie służba wojskowa trwa w Turcji lat 20 i zaczyna się w 20 roku życia. W czynnej armii służba trwa przez lat 9, z czego piechota odsluguje 3 lata w szeregu, 6 lat w rezerwie, kawaleria 4 lata w szeregu, 5 lat w rezerwie. Po dziewięciu latach żołnierz przechodzi z „Nizamu“ do t. zw. „Redyfów“, a kończy swą służbę dwuletnim pobytem w „Mustafirach“.

W czasie pokoju Redyfy istnieją tylko w formie nielicznych kadrów piechoty, Redyfów konnych Tur-

nizację wojskową i stojący na wysokości zadania sztab jeneralny — brak jej jednego z najważniejszych czynników współczesnego militarizmu, t. j. pieniędzy. Wiecznie pusty skarb turecki nie pozwolił na zaopatrzenie wszystkich oddziałów wojskowych w najnowszą broń dalekonośną. Zwłaszcza artyleria turecka pozostawia wiele do życzenia, gdyż tylko nieliczne oddziały posiadają armaty najnowszych systemów.

Również do szybkiego przeprowadzenia mobilizacji, aby postawić armię na stopie bojowej, a tem bardziej do prowadzenia wojny — potrzeba milionów, których Turcja, walcząca ciągle z deficytem, nie

cy: prawie wcale nie posiada. Rozporządza zato 60 pułkami nieregularnej jazdy, którei dostarczają plemiona Kurdów i Arabów z Azji mniejszej.

Pod względem administracyjnego podziału sił zbrojnych, państwo tureckie dzieli się na 7 okręgów wojennych t. zw. „ordu“. Trzy okręgi znajdują się w Europie (konstantynopolski, salonicki i adrianopolski) — pozostałe obejmują nieeuropejskie posiadłości Turcji. Każdy taki okręg składa się z 2 dywizji Nizamu, 4 dywizji Redyfów, 3 brygad artylerii i dywizji kawalerii.

W czasie wojny wszystkie te okręgi wojskowe tworzą 14 korpusów i 5 dywizji odrębnych, czyli ogółem 42 dywizje, w tem 18 dywizji Nizamu i 24 dywizje Redyfów — ogółem 474 bataliony. W ten sposób Turcja w czasie wojny (po odliczeniu niezbędnych załóg) może wysłać w pole 4.000 walczących, nie licząc Redyfów drugiej linii i Mustafirów (405 000 ludzi).

Są to jednak obliczenia może z punktu teoretycznego ściśle, ale nie mające realnego znaczenia w obecnym zażęciu wojennym. Jakkolwiek armia turecka posiada doskonałą współczesną orga-

Armia półksiężycy: Mobilizacja redyfów (rezerwistów).